फु.न.४

संस्कृत

याज्ञिक

नारायणभट्टकृत प्रयोगरत्नः

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

३७४२

(1)

अथप्रयोगरत्नस्यानुक्रमणिकाप्रारभ्यते॰

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yeshwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(2)

प्र॰ग॰र॰ १

श्रीगणेशायनमः॥ ॥अथप्रयोगरत्नस्यानुक्रमणिकालिख्यते॥

१ मंगलाचरणश्लोकाः
१ संस्काराः
२ स्वस्तिवाचनम्
२ तस्यप्रयोगविधिः
४ अथप्रयोगः
७ अथअंकुरार्पणप्रयोगः
८ अभ्युदयिकश्राद्धविधिःप्रयोगश्च
११ अथकौतुकविधिप्रयोगः
१२ अथग्रहयज्ञविधिः
१२ तत्प्रयोगः
१७ अथक्रतुसंरक्षकदेवतावाहनं
१७ अथहोमः
२० विवाहोत्तरंकर्तव्यस्थालीपाकः
२० पर्वनिर्णयः
२० अथविकृतनिर्णयः
२१ अथस्थंडिलकरणनिर्णयः
२५ अथावदानधर्माः
२७ अथेष्टिप्रायश्चित्तानि
२८ अथप्रसंगादत्रैवनैमित्तिकप्रायश्चि॰
३० अथसकलकर्मसाधारणप्रयोगः
३४ अथगर्भाधानाद्याःसंस्काराःउच्यंते.
३४ अथशांतिरुच्यते.
३८ अथचंद्रसूर्योपरागेप्रथमरजोदर्शनः
शांतिविशेषउच्यते
३९ अथगर्भालंभनाख्यंगर्भाधानं
४२ अथपुंसवनानवलोभनयोःप्रयोगः
४३ अथसीमंतोन्नयनं
४३ तत्प्रयोगः
४४ अथविष्णुबलिः
४५ अथजातकर्म
४६ अथषष्ठीपूजा.

अनु॰ १

Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pra...

(2A)

४६	अथनामकरणप्रयोगः
४७	अथपर्यंकारोहणं
४७	अथदुग्धपानम्
४७	अथकर्णवेधः
४८	अथसूर्यावलोकनंनिष्क्रमणंच
४९	अथोपवेशनविधिः
४९	अथान्नप्राशनप्रयोगः
४९	अथवर्धापनविधिः
५१	अथचोलम्
५१	अथचूडाकर्मप्रयोगः
५२	अथोपनयनं·
५३	तत्प्रयोगः
५७	अथमेधाजननप्रयोगः
५८	अथमहानाम्न्यादिव्रतानि
६१	अथमहाव्रतप्रयोगः
६२	अथोपनिषद्व्रतप्रयोगः
६२	अथगोदानप्रयोगः
६३	अथब्रह्मचारिव्रतलोपप्रायश्चित्तं
६३	अथसमावर्तनप्रयोगः
६७	अथक्रमप्राप्तोविवाहः
६८	अथकन्यादातारः
६९	अथविवाहभेदाः
६९	अथवाग्दानप्रयोगः
७०	अथविवाहेमंडपप्रकारः
७०	अथविवाहपूर्वदिनकृत्यं·
७१	अथवरस्यवधूगृहेगमनम्
७२	अथमधुपर्कः
७३	अथविष्टरलक्षणम्
७३	अथकन्यादानम्
७७	अथविवाहहोमः
७९	अथगृहप्रवेशनीयहोमः
७९	तत्प्रयोगः
८०	अथदेवकोत्थापनमंडपोद्वासनविधिः

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(3)

प्र॰ग॰र॰ २

८० अथवध्वाःप्रथमगृहप्रवेशः
८१ अथविवाहेआशौचादिनिर्णयः
८२ अथपुनर्विवाहः
८३ अथअर्कविवाहः
८५ अथअग्निद्वयसंसर्गविधिः
८६ अथहोमकालः
८७ अथोपासनप्रयोगः
८८ अथाशौचेहोमविधिः
८८ अथापत्कर्तव्योहोमस्यसमासप्रयो॰
८९ अथगुर्वापदिपक्षहोमः
८९ अथसभार्यस्यप्रवासेप्रसक्तेअग्निसमारोपविधिः
९० अथाग्निसंसर्गदोषेप्रायश्चित्तं॰
९० अथनष्टाग्नेःपुनःसंधानप्रयोगः
९० अथविच्छिन्नस्यगृह्याग्नेःपुनःसंधानप्रयोगः
९२ अथविवाहोत्तरंदंपत्योर्गृहप्रवेशः
९३ अथअथातःपरंद्विजातीनांसंस्कृति॰ निर्यतोच्यते॰
९४ अथश्रवणाकर्म
९५ अथसर्पबलिः
९६ अथाश्वयुजीकर्म
९६ अथाग्रयणप्रयोगः
९७ अथप्रत्यवरोहणम्
९८ अथपिंडपितृयज्ञप्रयोगः
१०१ अथाल्पवक्तव्यत्वात्पार्वणश्राद्धात्पूर्वमष्टकाप्रयोगः
१०२ अथाष्टमीश्राद्धप्रयोगः
१०३ अथान्वष्टकाख्यनवमीश्राद्धप्रयोगः
१०५ अथाष्टकाविकृतिभूतामाध्यावर्षश्राद्धप्रयोगः
१०५ अथप्रतिमासमपरपक्षश्राद्धं- समासेयमनुक्रमणिका॰

अनु॰ २

७

(५)

अथनारायणभट्टकृतप्रयोगरत्नःआरभ्यते. छ

(5)

श्रीगणेशायनमः॥श्रीसरस्वत्यैनमः॥श्रीवेदपुरुषायनमः॥श्रीगुरुचरणाभ्यांनमः॥श्रीरामंसपरीवारंगणेशंचसरस्वतीम्॥आश्वला
यनतच्छिष्यान्प्रणम्यपितरंगुरुम्॥१॥भट्टरामेश्वरसूनोभट्टनारायणःसुधीः॥प्रयोगरत्नंकुरुतेकाश्यांशिष्टेष्टतुष्टये॥२॥ग्रंथेस्मिन्गुण
गणवत्वमुच्यतेचेत्त्वंग्रंथंगुणगणवंतमाहकोन॥तत्संतःशिरसिकृतांजलिस्तुयाचेशोध्यंतत्सदसदिहोच्यतेमयायत्॥३॥ ॥अथसं-
स्काराः॥तेचाष्टाचत्वारिंशत्॥तथाचगौतमः॥गर्भाधानपुंसवनसीमंतोन्नयनजातकर्मनामकरणान्नप्राशनचौलोपनयनानिचत्वारिवेद
व्रतानिस्नानंसहधर्मचारिणीसंयोगःपंचानांयज्ञानामनुष्ठानमष्टकापार्वणःश्राद्धंश्रावण्याग्रहायणीचैत्रीआश्वयुजीतिसप्तपाकसंस्थाः
अग्न्याधेयमग्निहोत्रंदर्शपौर्णमासौचातुर्मास्यान्याग्रयणेष्टिर्निरूढपशुबंधःसौत्रामणीतिसप्तहविर्यज्ञसंस्थाअग्निष्टोमोत्यग्निष्टोमउ
क्थ्यःषोडशीवाजपेयोतिरात्रोप्तोर्यामइतिसप्तसोमयज्ञसंस्थाइत्येतेचत्वारिंशत्संस्काराः॥अष्टावात्मगुणाश्च॥दयासर्वभूतेषुक्षांतिरनु-
सूयाशौचमनालस्यंमांगल्यमकार्पण्यमस्पृहेतियस्यैतेचत्वारिंशत्संस्काराःअष्टावात्मगुणाश्चसब्रह्मणःसायुज्यमाप्नोतीति॥पार्वणः
पार्वणस्थालीपाकः॥श्राद्धममावास्यादि॥श्रावणीतत्रकर्तव्यंश्रवणाकर्म॥आग्रहायणी॥तत्रकर्तव्यंप्रत्यवरोहणम्॥चैत्री॥तत्रकर्त-
व्यःशूलगवः॥आश्वयुजी॥तत्रकर्तव्यमाश्वयुजीकर्मेतिहरदत्तोव्याचख्यौ॥अंगिरास्तु॥पंचविंशतिसंस्कारैःसंस्कृतायेद्विजातयः॥ १
तेपवित्राश्चयोग्यास्युःश्राद्धादिषुसुयंत्रिताः॥आदिशब्दाद्याजनादौ॥गर्भाधानंपुंसवनंसीमंतोबलिरेवच॥बलिर्विष्णुबलिः॥जातकृ

(5A)

स्यंनामकर्मनिष्क्रमोन्नाशनंपरम्॥ चौलकर्मोपनयनंतद्व्रतानांचतुष्टयम्॥ तच्छब्देनप्रसिद्धत्वाद्वेदग्रहणेतद्व्रतानांवेदव्रतानामित्यर्थः॥स्ना
नोद्वाहोचाग्रयणमष्टकाश्चयथातथम्॥श्रावण्यामाश्वयुज्यांचमार्गशीर्ष्यांचपार्वणम्॥उत्सर्गश्चाप्युपाकर्ममहायज्ञाश्चनित्यशः॥संस्का-
रानियतास्त्वेतेब्राह्मणस्यविशेषतइति॥श्रावण्यांश्रवणाकर्मादीत्यादिपूर्ववद्व्याख्येयम्॥नियतानित्याः॥एतेषांपंचविंशतीनांनैमित्तिक
वार्षिकमासिकनित्यभेदेनचातुर्विध्यमाहाश्वलायनः॥नैमित्तिकाःषोडशोक्ताः समुद्वाहावसानकाः॥सप्तैवाग्रयणाद्याश्चसंस्कारावार्षि
कामताः॥मासिकंपार्वणंप्रोक्तमशक्तानांतु वार्षिकम्॥महायज्ञास्तुनित्यास्युःसंध्यावच्चाग्निहोत्रवदिति॥अत्रगर्भाधानाद्याउपनय-
नांताएवसर्वेषांनियताः॥ नतुस्नानाद्याः॥ तेनब्रह्मचर्यादेवप्रव्रजेदित्यादिनविरुध्यते॥एतेचद्विजानामेवसमंत्रकाः॥ तदाहयाज्ञवल्क्यः
ब्रह्मक्षत्रियविट्शूद्रावर्णास्त्वाद्यास्त्रयोद्विजाः॥निषेकाद्याःश्मशानांतास्तेषांवैमंत्रतःक्रियाइति॥ वैएवार्थः॥ अत्रतेषामेवमंत्रतःक्रि
याइतिवदन्शूद्रस्यामंत्रकाःक्रियाइतिसूचयति॥ अतएवसंस्कारानधिकृत्ययमः॥ शूद्रोप्येवंविधःकार्योविनामंत्रेणसंस्कृतइति॥ ॥
इतिसंस्काराः॥ ॥अथस्वस्तिवाचनं॥ ॥तद्यत्रकर्तव्यंतदुच्यते॥ ॥व्यासः॥ ॥संपूज्यगंधमाल्याद्यैर्ब्राह्मणान्स्वस्तिवाचयेत्॥ध
र्मकर्मणिमांगल्येसंग्रामेद्भुतदर्शने॥ ॥गृह्यपरिशिष्टे॥ ॥अथस्वस्तिवाचनमृद्धिपूर्तेषु॥ऋद्धिर्विवाहांताअपत्यसंस्काराः॥प्रतिष्ठो
द्यापनेपूर्तंतत्कर्मणश्चाद्यंतयोःकुर्यादिति॥ ॥आश्वलायनस्मृतिः॥ ॥वैदिकेतांत्रिकेचादौततःपुण्याहइष्यते॥ ॥शौनकः॥ ॥पु

(6)

प्र॰ग॰र॰ ण्याहवाचनविधिंवक्ष्यामोथयथाविधि॥ प्रयोक्तुः कर्मणामादावंतेचोदयसिद्धयइति॥ तच्चप्रयोगांतर्गतमितिकेचित्॥ बहवस्तुप्र- पु॰वा॰
२ योगबहिर्भूतमिति॥ आद्यपक्षेकर्मप्रयोगसंकल्पंकृत्वाकार्यम्॥द्वितीयेतुतत्कृत्वाकर्मसंकल्पः॥ ॥अथप्रयोगः प्रयोगपारिजाता
नुसारेणोच्यते॥यजमानःकृताभ्यंगादिः स्वलंकृतोदर्भपाणिःशुचिर्भूत्वामंगलसंभारंसंभृत्यस्वलंकृतेगृहेगोमयोपलिप्तभूमौसो
त्तरछदेभद्रासनेउदङ्मुखउपविश्यस्वदक्षिणपार्श्वेसंस्कार्यमुदङ्मुखमुपवेश्यरंगवल्लिकायुक्तेभूतलेप्रस्थपरिमितस्याशक्त्या
न्यूनस्यवाधान्यस्योपरिदक्षिणोत्तरयोःसुवर्णरजतताम्रमृन्मयान्यतमकलशद्वयमव्रणंमनोहरमलंकृतंशुद्धपुण्यजलपूरितंस
पल्लवंसफलंनिधायसूत्रवेष्टितोत्तरकलशेपंचरत्नानिनिक्षिप्यतदुपरिसिततंडुलापूरितंसफलंपात्रंनिधायतत्पश्चिमदेशेप्रशस्ता-
न्प्रतिवचनसमर्थांस्तद्दिवसेश्राद्धादिष्वभुक्तवतोनिषिद्धप्रतिग्रहनिवृत्तान्शुचीन्सोत्तरीयान्दर्भपवित्रपाणीन्युग्मान्ब्राह्मणान्प्राङ्मुखा
सनउपवेश्यगंधपुष्पादिभिरभ्यर्च्ययथाचारम्॥सुमुखश्चेत्या॥दाभिर्गणपतिंस्मृत्वाषोडशोपचारैरभ्यर्च्यउत्तरकलशेदेवताआवा-
हयेत्॥तद्यथा॥ कलशस्यमुखेविष्णुःकंठेरुद्रः समाश्रितः॥मूलेतत्रस्थितोब्रह्मामध्येमातृगणाःस्मृताः॥कुक्षौतुसागराःसर्वेसप्त-
द्वीपावसुंधरा॥ ऋग्वेदोथयजुर्वेदः सामवेदोह्यथर्वणः॥अंगैश्चसहिताःसर्वेकलशंतुसमाश्रिताः॥पुष्टिःशांतिश्चगायत्रीसावित्री- २
चसरस्वती॥आयांतुयजमानस्यदुरितक्षयकारकाः॥सर्वेसमुद्राःसरितस्तीर्थानिजलदानदाः॥आयांतुममशांत्यर्थंदुरितक्षयकारकाः॥ए

Joint project of The Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(6A)

यमेताः समावाह्य कलशे देवतास्ततः॥एतान्मंत्रस्थितान्देवान्संपूज्य प्रार्थयेत्क्रमात्॥ततः॥ सर्वेषु कालेषु समस्तदेशेष्वशेषकार्येषु तथेश्वरे
श्वरः॥ सर्वैः स्वरूपैः स्तुनिमाननादिर्ममास्तु मांगल्यविवृद्धयेहरिः॥ यत्रयोगीश्वरः कृष्णः०॥ अनन्याश्चिंतयंतोमां०॥ स्मृतेसकलकल्याण०॥ सर्वे
ष्वारब्धकार्येषु०॥ सर्वमंगलमांगल्ये०॥ तदेवलग्नमितियथाचारंपठित्वा॥ लक्ष्मीनारायणंनत्वा ॐ दुर्गायैनमइतिप्रणवादिचतुर्थ्यंत नमोंतनाम
भिः दुर्गांक्षेत्रपालं वास्तुपुरुषंमातृःपितृनाचार्यानिष्टदेवताः कुलदेवताः ग्रामदेवताः सर्वादेवताः सर्वान्ब्राह्मणानितिसर्वान्प्रत्येकंनत्वा प्राणा
नायम्यदेशकालौसंकीर्त्यामुकं कर्मकर्तुमादौशुद्धिद्वारा अभ्युदयसिद्धिद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं ब्राह्मणैः सह स्वस्तिपुण्याहवाचनंकरिष्ये
इतिसंकल्पयेत्॥ ततः सर्वेब्राह्मणाः प्राङ्मुखास्तिष्ठेयुः॥ तद्दक्षिणतः कर्तोत्तरकलशंबिभ्रदुदङ्मुखस्तिष्ठेत्॥ कर्तुर्दक्षिणपार्श्वे संस्का-
र्यउदङ्मुखस्तिष्ठेत्॥ अथकर्ताआपइत्युक्त्वा॥ शिवा आपः संत्वितिविप्रान्वाचयित्वा गंधाइत्युक्त्वासुगंधाः पांत्वितिवाचयित्वासुमनसइ
त्युक्त्वा सौमनस्यमस्त्वितिवाचयित्वा अक्षतंइत्युक्त्वा अक्षतंचारिष्टंचास्त्वितिवाचयित्वादक्षिणाइत्युक्त्वास्वस्तिदक्षिणाः पांतुबहुदेयंचा
स्त्वितिवाचयित्वातंकलशंपूर्ववन्निधायदक्षिणंजानुभूमौनिपात्योदङ्मुखः भद्रयेत्यादिसूक्तंजपित्वापुनस्तंकलशमादायोत्थायोदङ्मुखोमनः
समाधीयतामित्युक्त्वासमाहितमनसः स्मइतितैरुक्ते प्रसीदंतुभवंतइत्युक्त्वाप्रसन्नास्मइतितैरुक्ते सर्वैः सह शांतिरस्तु॥ पुष्टिरस्तु॥ तुष्टिरस्तु॥ वृद्धिर
स्तु॥ अविघ्नमस्तु॥ आयुष्यमस्तु॥ आरोग्यमस्तु॥ स्वस्तिशिवंकर्मास्तु॥ कर्मसमृद्धिरस्तु॥ धर्मसमृद्धिरस्तु॥ पुत्रसमृद्धिरस्तु॥ वेदसमृद्धिरस्तु॥ शा

स्त्वसमृद्धिरस्तु॥धनधान्यसमृद्धिरस्तु॥इष्टसंपदस्तु॥इतिपंचदशवाक्यान्युक्त्वास्वयंकर्मदेवतात्मकोभगवान्प्रजापतिःप्रीयतामित्युक्त्वाप्रीयतां भगवान्कर्मदेवतात्मकःप्रजापतिरितितैर्वाचयित्वापुण्याहंवाचयिष्येहमित्युक्त्वावाच्यतामितितैरुक्ते॥उद्गातेवशकुनेसामगायसीतिऋचंसर्वैः सहपठित्वाॐपुण्याहंभवंतोब्रुवंत्वितिस्वयंमंद्रस्वरेणोक्त्वाब्राह्मणैरोंपुण्याहमितितथोक्तेपुनरेवंमध्यमस्वरेणोक्त्वातथैवतैरुक्तेपुनरेवमु च्चस्वरेणोक्त्वातथैवतैरुक्तेस्वस्तिनइंद्रोवृद्धश्रवाइत्यृचंसर्वैःसहपठित्वास्वस्तिभवंतोब्रुवंत्वितिपूर्ववदुक्त्वास्वस्तीतितथैवतैःप्रत्युक्तेस्व- स्त्यमुककर्मणेभवंतोब्रुवंत्वितिकरिष्यमाणकर्मनामपूर्ववदुक्त्वाअमुककर्मणेस्वस्तीतितैःपूर्ववदुक्तेऋध्यामस्तोममित्यृचंसर्वैःसहपठि- त्वाऋद्धिंभवंतोब्रुवंत्वितिपूर्ववदुक्तेॐऋध्यतामितितैस्तथैवप्रत्युक्तेसामात्यप्राङ्मुखउपविशेत्॥इदंशौनकमते॥गृह्यपरिशिष्टेतु स्वस्त्यमुककर्मणइत्युत्तरप्रत्युत्तरेनस्तः॥ततोविप्राःप्राङ्मुखाउपविश्यतदृद्धिकलशोदकंविशालेनाम्रादिपात्रेनिनीययजमानंसामा त्यंमंत्रैरभिषिंचेयुः॥तेचमंत्राः॥तत्सवितुर्विश्वामित्रःसवितागायत्री॥आपोहिष्ठेतिनवर्चस्यांबरीषःसिंधुद्वीपआपोगायत्री॥पंचमी वर्धमानासप्तमीप्रतिष्ठाअंत्येद्वेअनुष्टुभौ॥आनोभद्राइतिदशर्चस्यराहूगणोगोतमोविश्वेदेवास्त्रिष्टुप् पंचाद्याःसप्तमीचजगत्यः षष्ठीविराट्स्थानाशिष्टास्त्रिष्टुभः॥अपनःशोशुचदघमित्यष्टर्चस्यकुत्सोग्निर्गायत्री॥एतोन्विंद्रमितितृचस्यांगिरसस्तिरश्चिरिं- द्रोनुष्टुप्॥स्वादिष्ठयेतिदशर्चस्यमधुच्छंदाःपवमानसोमोगायत्री॥नरत्समंदीत्यृक्कतुष्टयस्यअवत्सारःपवमानसोमोगायत्री॥शु-

(JA)

चीवोहव्येतिमंत्रस्य वसिष्ठोमरुतस्त्रिष्टुप्॥ यदंतियच्चेतिवर्गद्वयस्य॥ आद्यायावसिष्ठऋषिः॥ शिष्टानामेकादशानांपवित्रवसिष्ठाद्य-
षी॥ पवमानसोमोदेवता॥ गायत्री छंदः॥ यत्तेपवित्रमर्चिषीतिद्वे अग्निदेवत्ये॥ उभाभ्यांदेवसवितरितिसवितृदेवत्या॥ त्रिभिष्ट्वमि
त्यग्निसवितृदेवत्या॥ पुनंतुमामितिवैश्वदेवी॥ आप्यायस्वेतिपुरउष्णिक्॥ पुनंतुमामिति॥ यःपावमानीरिति॥ पावमानीर्योअध्ये
तीतिचानुष्टुभः॥ अग्निःशक्रचिब्रनतमइतिविरूपोग्निर्गायत्री॥ समुद्रज्येष्ठाइतिचतसृणांवसिष्ठ आपस्त्रिष्टुप्॥ त्रायंतामितित्रृ
चस्यसप्तऋषयोविश्वेदेवाअनुष्टुप्॥ इमाआपःशिवतमाइत्यनेनतृचेनदेवस्यत्वेतिचयजुषाभूर्भुवःस्वरित्येताभिश्चव्याहृति
भिःकुशाग्रैःसपल्लवैरभिषिंचेयुः॥ ततःसुवासिनीभिर्नीराजनंकार्यंयथाचारम्॥ ततोब्राह्मणानांवैदिकमंत्राशिषोग्राह्याः॥क
र्मांतेपिपुनरेवंकार्यम्॥ इतिजयंतादिसंमतःप्रयोगपारिजातप्रोक्तःपुण्याहवाचनविधिः॥ ॥अथहेमाद्रौदानकांडेबह्वृचपरिशि
ष्टोक्तत्वेनोक्तःसकलसाधारणशिष्टाचारप्राप्तश्चपुण्याहवाचनप्रयोगः॥ कृतमंगलस्नानःस्वलंकृतःकृताचमनःप्राङ्मुखोय-
जमानोवस्त्राच्छादितेपीठेउपविश्यपत्नींस्वदक्षिणतःप्राङ्मुखीमुपवेश्यसंस्कार्यंचतथैवोपवेश्य ॐसुमुखश्चैकदंतश्चेत्यादि
शुक्लांबरधरं० अभीप्सितार्थ० सर्वमंगलमांगल्ये० सर्वदासर्वकार्येषु० सर्वेषुकालेषुसमस्तदेशेषु० तदेवलग्नं० यत्रयोगीश्वरःकृष्णो
सर्वेष्वारब्धकार्येष्विति श्लोकान्पठित्वा॥ ॐलक्ष्मीनारायणाभ्यांनमः॥ उमामहेश्वराभ्यांनमः॥ शचीपुरंदराभ्यांनमः॥ मातापितृभ्यांन-

मः॥ इष्टदेवताभ्योनमः॥ कुलदेवताभ्योनमः॥ सर्वेभ्योदेवेभ्योनमः॥ सर्वभ्योब्राह्मणेभ्योनमः॥ आचमनप्राणायामौकृत्वादेशकालौसंकी॰
र्त्यामुकफलसिध्यर्थंश्वोवाद्यवामुककर्मकरिष्ये॥ तदंगतयादौपुण्याहवाचनादिकरिष्येइतिसंकल्पयेत्॥ यदातुप्रयोगाद्बहिर्भूतंपुण्याहवा॰
चनाद्यंगंतदामुकफलसिध्यर्थममुककर्मकर्तुमंगभूतमादौपुण्याहवाचनादिकरिष्यइतिप्रत्येकंसंकल्पः॥ प्रधानसंकल्पस्तुक्तःसर्वंकृत्वात
द्दिनएवश्वोवाकार्यः॥ ततोयजमानःषोडशोपचारैःगणपतिमभ्यर्च्यप्रार्थयेच्च॥ ततःकर्तास्वपुरतःमहीद्यौःपृथ्वीचनइतिमंत्रात्स्पृत्वादक्षि
णोत्तरतोभूमिंस्पृष्ट्वाओषधयःसमितितत्रैवतंडुलपुंजौकृत्वाआकलशेषुइतिपुंजोपरिद्वौसलक्षणौधातुमयौमृन्मयौवाकलशौनिधा
यइमंमेगंगेइतितीर्थजलेनप्रत्येकंपूरयित्वागंधद्वारामितिगंधंकलशयोःप्रक्षिप्यचंदनादिना तावनुलिप्यपुष्पमालाभूषितौकृत्वापू
र्णादर्वीतिसतंडुलाभ्यांसफलाभ्यांपात्राभ्यांकलशयोराननेपिदध्यात्॥ सर्वत्रप्रतिकलशंमंत्रावृत्तिरुत्तरसंस्थताच॥ ततस्तत्वायामिशुनः
शेपोवरुणस्त्रिष्टुप्॥ कलशेवरुणावाहनेविनियोगः॥ ॐ तत्वायामिब्रह्मणेति उत्तरकलशेवरुणमावाहयेत् चंदनादिनापूजयेच्च॥ ततउ
त्तरकलशेदेवताआवाहयेदेवम्॥ कलशस्यमुखेविष्णुःकंठेरुद्रःसमाश्रितः॥ मूलेतत्रस्थितोब्रह्मामध्येमातृगणाःस्मृताः॥ कुक्षौतुसाग॰
राःसर्वेसप्तद्वीपावसुंधरा॥ ऋग्वेदोथयजुर्वेदःसामवेदोह्यथर्वणः॥ अंगैश्चसहिताःसर्वेकलशंतुसमाश्रिताः॥ अत्रगायत्रीसावित्री-
शांतिःपुष्टिकरीतथा॥ आयांतुममशांत्यर्थंदुरितक्षयकारकाः॥ सर्वेसमुद्राःसरितस्तीर्थानिजलदानदाः॥ आयांतुममशांत्यर्थंदुरि॰ ४

(8A)

तक्षयकारकाइति॥ततस्तत्कलशेअक्षतान्क्षिपेत्॥मातृदेवोभव॥पितृदेवोभव॥आचार्यदेवोभव॥अतिथिदेवोभवइति॥ततःअवनि
कृतजानुमंडलःकमलमुकुलसदृशमंजलिंशिरस्याधायदक्षिणेनपाणिनासुवर्णपूर्णकलशंधारयित्वा॥आशिषःप्रार्थयते॥प्रार्थनासाह
एताःसत्याआशिषःसंतु॥दीर्घानागानद्योगिरयस्त्रीणिविष्णुपदानिचतेनायुःप्रमाणेनपुण्याहंदीर्घमायुरस्तु॥शिवाआपःसंतु॥सौम
नस्यमस्तु॥अक्षतंचारिष्टंचास्तु॥गंधाःपांतु॥सुमंगल्यंचास्तु॥अक्षताःपांतु॥आयुष्यमस्तु॥पुष्पाणिपांतुसौश्रियमस्तु॥तांबूलानि-
पांत्वैश्वर्यमस्तु॥दक्षिणाःपांतुबहुदेयंचास्तु॥दीर्घमायुःश्रेयःशांतिःपुष्टिस्तुष्टिश्चास्तु॥श्रीर्यशोविद्याविनयोवित्तंबहुपुत्रंचायुष्यंचास्तु॥
अत्रसर्वत्रब्राह्मणैरस्त्वितिप्रत्युत्तरंदेयम्॥यंकृत्वासर्ववेदयज्ञक्रियाकरणकर्मारंभाःशुभाःशोभनाःप्रवर्तंतेतमहमोंकारमादिंकृत्वाऋ-
ग्यजुःसामाशीर्वचनंबह्वृषिमतंसंविज्ञानंभवद्भिरनुज्ञातःपुण्यंपुण्याहंवाचयिष्ये॥विप्राः॥वाच्यतामितिवदेयुः॥एवमुत्तरत्रापियथायो
ग्यंप्रत्युत्तरंदेयम्॥ततोयजमानः॥भद्रंकर्णेभिःऋक्१द्रविणोदाद्रविणसः१सवितापश्चा०१नवोनवोभवति१उच्चादिवि१आपउंदंतुजीव
सेदीर्घायुत्वायवर्चसे॥यस्त्वाहृदाकीरिणामन्यमानःऋक्१यस्मैत्वंसुकृते०१संत्वासिंचामियजुषाप्रजामायुर्धनंच॥व्रतनियमतपःस्वा
ध्यायक्रतुदमदानविशिष्टानांब्राह्मणानांमनःसमाधीयताम्॥विप्राःसमाहितमनसस्स्मः॥यजमानः॥प्रसीदंतुभवंतः॥विप्राः॥प्रसन्नाः
स्मः॥यजमानः॥शांतिरस्तु॥पुष्टिरस्तु॥तुष्टिरस्तु॥वृद्धिरस्तु॥अविघ्नमस्तु॥आयुष्यमस्तु॥आरोग्यमस्तु॥शिवंकर्मास्तु॥कर्मसमृद्धि

(७१

पु·गा·वृ· रस्तु॥धर्मसमृद्धिरस्तु॥वेदसमृद्धिरस्तु॥शास्त्रसमृद्धिरस्तु॥पुत्रसमृद्धिरस्तु॥धनधान्यसमृद्धिरस्तु॥इष्टसंपदस्तु॥अरिष्टनिरसनम- पुण्या·
५ स्तु॥यत्पापंतत्प्रतिहतमस्तु॥यच्छ्रेयस्तदस्तु॥उत्तरेकर्मण्यविघ्नमस्तु॥उत्तरोत्तरमहरहरभिवृद्धिरस्तु॥उत्तरोत्तराःक्रियाःशुभाः शोभ
नाः संपद्यंताम्॥इष्टाः कामाः संपद्यंताम्॥तिथिकरणमुहूर्तनक्षत्रसंपदस्तु॥तिथिकरणमुहूर्तनक्षत्रग्रहलग्नाधिदेवताः प्रीयंताम्॥ति
थिकरणेमुहूर्तेनक्षत्रेसग्रहेसदैवतेप्रीयेताम्॥अग्निपुरोगाविश्वेदेवाः प्रीयंताम्॥इंद्रपुरोगामरुद्गणाः प्रीयंताम्॥ब्रह्मपुरोगाः सर्वेवे
दाः प्रीयंताम्॥माहेश्वरीपुरोगाउमामातरः प्रीयंताम्॥वसिष्ठपुरोगाऋषिगणाः प्रीयंताम्॥अरुंधतीपुरोगाएकपत्न्यः प्रीयंताम्॥ऋ-
षयश्छंदांस्याचार्यावेदादेवायज्ञाश्चप्रीयंताम्॥ब्रह्मचब्राह्मणाश्चप्रीयंताम्॥श्रीसरस्वत्यौप्रीयेताम्॥श्रद्धामेधेप्रीयेताम्॥भगवती
कात्यायनीप्रीयताम्॥भगवतीमाहेश्वरीप्रीयताम्॥भगवतीपुष्टिकरीप्रीयताम्॥भगवतीतुष्टिकरीप्रीयताम्॥भगवतीऋद्धिकरी-
प्रीयताम्॥भगवतीवृद्धिकरीप्रीयताम्॥भगवंतौविघ्नविनायकौप्रीयेताम्॥भगवान्स्वामीमहासेनः सपत्नीकः ससुतः सपार्षदः सर्व
स्थानगतः प्रीयताम्॥हरिहरहिरण्यगर्भाः प्रीयंताम्॥सर्वाग्रामदेवताः प्रीयंताम्॥सर्वाः कुलदेवताः प्रीयंताम्॥हताब्रह्मद्विषः॥हताः
परिपंथिनः॥हता अस्यकर्मणोविघ्नकर्तारः॥शत्रवः पराभवंयांतु॥शाम्यंतुघोराणि॥शाम्यंतुपापानि॥शाम्यंत्वीतयः॥शुभानिवर्ध- ५
ताम्॥शिवाआपः संतु॥शिवाऋतवः संतु॥शिवाअग्नयः संतु॥शिवाआहुतयः संतु॥शिवाओषधयः संतु॥शिवावनस्पतयः संतु॥

(9A)

शिवाअतिथयः संतु॥ अहोरात्रेशिवेस्याताम्॥ निकामेनिकामेनः पर्जन्योवर्षतु॥ फलिन्योनओषधयः पच्यंतां॥ योगक्षेमोनः कल्पताम्॥ शु
क्रांगारकबुधबृहस्पतिशनैश्चरराहुकेतुसोमसहिता आदित्यपुरोगाः सर्वेग्रहाः प्रीयंताम्॥ भगवान्नारायणः प्रीयताम्॥ भगवान्पर्जन्यः
प्रीयतां॥ प्रीयतांभगवान्स्वामीमहासेनः पुण्याहकालान्वाचयिष्ये॥ वाच्यताम्॥ ॐ उद्गातेवशकुनेसामगायसिब्रह्मपुत्रइवसवनेषुशंससि
वृषेववाजीशिशुमतीरपीत्यासर्वतोनः शकुनेभद्रमावदविश्वतोनः शकुनेपुण्यमावद॥ याज्ययायजतिप्रत्तिर्वैयाज्यापुण्येवलक्ष्मीः पु
ण्यामेवतल्लक्ष्मींसंभावयतिपुण्यांलक्ष्मींसंस्कुरुते॥ यत्पुण्यंनक्षत्रं॥ तद्बट्कुर्वीतोपव्युषम्॥ यदावैसूर्यउदेति॥ अथनक्षत्रंनैति॥ याव
तितत्रसूर्योगच्छेत्॥ यत्रजघन्यंपश्येत्॥ तावतिकुर्वीतयत्कारीस्यात्॥ पुण्याहएवकुरुते॥ तानिवाएतानियमनक्षत्राणि॥ यान्येवदेवन
क्षत्राणि॥ तेषुकुर्वीतयत्कारीस्यात्॥ पुण्याहएवकुरुते॥ मत्ध्वंसहकुटुंबिनेमहाजनान्नमस्कुर्वाणायाशीर्वचनमपेक्षमाणायामुककर्मणः
पुण्याहंभवंतोब्रुवंत्विति त्रिर्वदेत्॥ ॐ पुण्याहमितित्रिर्वदेयुर्विप्राः॥ ॐ स्वस्तयेवायुमुपब्रवामहैसोमंस्वस्तिभुवनस्ययस्पतिः॥ बृहस्पतिं
सर्वगणंस्वस्तयेस्वस्तयआदित्यासोभवंतुनः॥ आदित्यउदयनीयः पथ्ययैवेनः स्वस्त्याप्रयंतिपथ्यांस्वस्तिमभ्युद्यंतिस्वस्त्यैवेतः प्रयंति
स्वस्त्युद्यंतिस्वस्त्युद्यंति॥ स्वस्तिनइंद्रोवृद्धश्रवाः स्वस्तिनः पूषाविश्ववेदाः॥ स्वस्तिनस्तार्क्ष्योअरिष्टनेमिः स्वस्तिनोबृहस्पतिर्दधातु॥ अ
द्यदेवावसवः सोम्यासः॥ चतस्रोदेवीरजराः श्रविष्ठाः॥ तेयज्ञंपांतुरजसः परस्तात्॥ संवत्सरीणममृतंस्वस्ति॥ मद्यमित्यादिकर्मणइ-

 त्यंतंपूर्ववत्॥स्वस्तिभवंतोब्रुवंतुइतित्रिः॥ॐआयुष्मतेस्वस्तीतिप्रतिवचनंत्रिः॥ॐऋध्यामस्तोमसनुयामवाजमानोमंत्रंसरथेहोपयान
म्॥यशोनपक्वंमधुगोष्वंतराभूतांशोअश्विनोःकाममप्राः॥सर्वामृद्धिमृध्नुयामितितंवैतेजसैवपुरस्तात्पर्यभवच्छंदोभिर्मध्यतोक्षरैरु
परिष्टाद्गायत्र्यासर्वतोद्वादशाहंपरिभूयसर्वामृद्धिमार्ध्नोत्सर्वामृद्धिमृध्नोतियएववेद॥ऋध्यास्महव्यैर्नमसोपसद्य॥मित्रंदेवंमित्रधेयं
नोअस्तु॥अनूराधान्हविषावर्धयंतः॥शतंजीवेमशरदःसवीराः॥त्रीणित्रीणिवैदेवानामृद्धानि॥त्रीणिछंदांसित्रीणिसवनानि॥त्र
यइमेलोकाः॥ऋध्यामेवतद्वीर्यएषुलोकेषुप्रतितिष्ठति॥मत्वेमित्यादिअस्यकर्मणःऋद्धिंभवंतोब्रुवंतुइतित्रिः॥ॐऋध्यतामितिप्र
तिवचनंत्रिः॥ॐश्रियेजातःश्रियआनिरियायश्रियंवयोजरितृभ्योदधाति॥श्रियंवसानाअमृतत्वमायन्भवंतिसत्यासमिथामितद्रौ
॥श्रियएवैनंतच्छ्रियामादधातिसंततमृचावषट्कृत्यंसंतत्यैसंधीयते प्रजयापशुभिर्यएववेद॥ यस्मिन्ब्रह्माभ्यजयत्सर्वमेतत्॥
अमुंचलोकमिदमूचसर्वम्॥तन्नोनक्षत्रमभिजिद्विजित्य॥श्रियंदधात्वहृणीयमानम्॥अहेबुध्नियमंत्रंमेगोपाय॥यमृषयस्त्रयि
विदाविदुः॥ऋचःसामानियजूंषि॥साहिश्रीरमृतासताम्॥एतैर्मंत्रैर्नीराजनंकारयति॥मत्वमित्यादिपूर्ववत्॥असुककर्मणात्तश्रीर
स्त्वितित्रिर्वदेत्॥ॐअस्तुश्रीरितिविप्रास्त्रिः॥वर्षशतंपूर्णमस्तु॥शिवंकर्मास्तु॥गोत्राभिवृद्धिरस्तु॥प्रजापतिःप्रीयताम्॥शक्रेभि ६
रंगैरजआनतन्वान्क्रतुंपुनानःकविभिःपवित्रैः॥शोचिर्वसानःपर्यायुरपांश्रियोमिमीतेबृहतीरनूनाः॥तदप्येषश्लोकोभिगीतो॰

(10A)

मरुतः परिवेष्टारोमरुत्तस्यावसन्गृहे॥ आविक्षितस्यकामप्रेर्विश्वेदेवाः सभासदइति॥ ततउत्तरकलशंदक्षिणहस्तेदक्षिणकलशंवामहस्तेगृ-
हीत्वाताभ्यांधाराद्वयंसंततंपात्रेनिषिंचेदेभिर्मंत्रैः॥ ॐ वास्तोष्पतेप्रतिजानीह्यस्मान्स्वावेशोअनमीवोभवानः॥ यत्त्वेमहेप्रतितन्नोजुषस्वशं
नोभवद्विपदेशंचतुष्पदे॥ वास्तोष्पतेप्रतरणोनएधिगयस्फानोगोभिरश्वेभिरिंदो॥ अजरासस्तेसख्येस्यामपितेवपुत्रान्प्रतिनोजुषस्व॥ वास्तो
ष्पतेशग्मयासंसदातेसक्षीमहिरण्वयागातुमत्या॥ पाहिक्षेमउतयोगेवरंनोयूयं०॥ अमीवहावास्तोष्पतेविश्वारूपाण्याविशन्॥ सखा-
सुशेवएधिनः॥ शिवम् २ ॥ ततःकर्तुर्वामतःपत्नीमुपवेश्यपात्रपातितजलेनपल्लवदूर्वाभिरुदङ्मुखाविप्राअभिषिंचेयुस्तिष्ठंतः॥
तत्रमंत्राः॥ समुद्रज्येष्ठाइतिचतसृणांवसिष्ठआपस्त्रिष्टुप्॥ अभिषेकेविनियोगः॥ ॐ समुद्रज्येष्ठाः सलिलस्यमध्यात्पुनानायंत्यनिविश
मानाः॥ इंद्रोयावज्रीवृषभोरराद ताआपोदेवीरिहमामवंतु॥ याआपोदिव्याउतवास्रवंतिखनित्रिमाउतवायाःस्वयंजाः॥ समुद्रार्थायाःशुच
यःपावकास्ताआपोदेवीरिहमामवंतु॥ यासांराजावरुणोयातिमध्येसत्यानृतेअवपश्यञ्जनानाम्॥ मधुश्चुतःशुचयोयाःपावकास्ता०॥
यासुराजावरुणोयासुसोमोविश्वेदेवायासूर्जंमदंति॥ वैश्वानरोयास्वग्निःप्रविष्टस्ता०॥ त्रायंतामिहदेवास्त्रायंतांमरुतांगणाः॥ त्रायंतां
विश्वाभूतानियथायमरपाअसत्॥ आपइद्वाउभेषजीरापोअमीवचातनीः॥ आपःसर्वस्यभेषजीस्तास्तेकृण्वंतुभेषजम्॥ हस्ताभ्यांदश
शाखाभ्यांजिह्वावाचःपुरोगवि॥ अनामयित्नुभ्यांत्वाताभ्यांत्वोपस्पृशामसि॥ इमाआपःशिवतमाइमाःसर्वस्यभेषजीः॥ इमाराष्ट्रस्यव

Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

धनीस्मिराष्ट्रभृतोस्मृताः॥ याभिरिंद्रमभ्यषिंचत्प्रजापतिः सोमंराजानंवरुणंयमंमनुम्॥ ताभिरद्भिरभिषिंचामित्वामहंराज्ञांत्वमधिराजोभवेह॥ म
हांतंत्वामहीनांसंम्राजंचर्षणीनांदेवीजनित्र्यजीजनत् भद्राजनित्र्यजीजनत्॥ देवस्यत्वासवितुःप्रसवेश्विनोर्बाहुभ्यांपूष्णोहस्ताभ्यामग्नेस्तेजसासूर्यस्यव
र्चसेंद्रस्येंद्रियेणाभिषिंचामि॥ बलायश्रियेयशसेन्नाद्याय ॐभूर्भुवःस्वः॥ इंद्रियंवाएतदस्मिंलोकइत्यादिब्राह्मणम्॥ शूद्रास्त्वामभिषिं
चंत्वित्यादिपौराणिकान् श्लोकानपिपठंति॥ अभिषेकेतच्छंयोरितिमंत्रांतेभ्यूताभिषेकोस्त्वितिपठेयुः॥ ततआचारप्राप्तंवस्त्रादिदानंत
त्परिधानंच॥ एवंबह्वृचपरिशिष्टोक्तंशिष्टाचारप्राप्तंचैकीकृत्यपुण्याहवाचनमुक्तम्॥ ॥ इतिश्रीमद्दिद्वन्मुकुटमाणिक्यश्रीरामेश्वरभ
ट्टसुतनारायणभट्टविरचितेप्रयोगरत्नेसर्वकर्मोपयोगीपुण्याहवाचनप्रयोगः॥ अथलोकानुसारेणानुकल्पपक्षमाश्रित्यांकुरार्पणप्र
योगः॥ गर्भाधानादिनामकर्मांतकर्माणिहित्वाअन्नप्राशनादिविवाहांतापर्यंसंस्कारेषु अन्येषुचनवागारप्रवेशादिशुभकर्मसुसद्योंकु
रार्पणंकुर्यात्॥ तच्चैवं॥ देशकालौस्मृत्वामुककर्मसाफल्यनिरंतरशुभत्वसिद्धिद्वाराश्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थमंकुरार्पणंकरिष्यइतिसंक-
ल्प्यशुद्धभूमिंगोमयेनोपलिप्यरंगवल्यादिभिरलंकृत्यतत्रसिताक्षतान्प्रकीर्यकिंचिद्गंभीरंनववेणुपात्रंसूत्रेणावेष्ट्यतदेवपालिकात्वे
नसंस्थाप्यवल्मीकमृदंह्रदपंकंशुष्कगोमयचूर्णंचतत्रप्रक्षिप्यपालिकामूलेश्वेततंडुलैः पूरयित्वादूर्वांकुराश्वत्थशिरीषबिल्वपत्राणा ७
मुपरिशुभेमुहूर्तेतद्वेणुपात्रंनिक्षिप्यतत्रसितरक्तहरितवर्णानिपुष्पाणिअवकीर्यमध्यादिपंचस्थानेषुपंचदेवताःपूजयेत्॥ तत्रब्रह्म-

(11A)

जज्ञानंककुभोब्रह्मात्रिष्टुप्॥अनेनपालिकामध्येब्रह्माणमावाहयेत्॥ यतइंद्रेतिप्रगाथोभर्गइंद्रोबृहती॥अनेनपूर्वभागेइंद्रमावाहयेत्॥
नाकेसुपर्णंभार्गवोवेनोयमस्त्रिष्टुप्॥अनेनदक्षिणेयमं॥तत्वायामिब्रह्मणाअजीगर्तिः शुनःशेपोवरुणस्त्रिष्टुप्॥ अनेनपश्चिमेव-
रुणम्॥सोमोधेनुंराहूगणोगौतमःसोमस्त्रिष्टुप्॥अनेनोत्तरेसोममावाहयेत्॥ततः ब्रह्मणेनमआसनमित्यादिक्रमेणषोडशोपचारैः
पंचदेवताःसम्यगभ्यर्च्यपालिकापश्चिमतःप्राङ्मुखस्तिष्ठन्नुपतिष्ठेत॥ दिशांपतीन्नमस्यामिसर्वकामफलप्रदान्॥कुर्वंतुसफलंकर्मकु-
र्वंतुसततंशुभमिति॥ततःसिततंडुलांस्तोयेनप्रक्षाल्यप्राच्यादिचतुर्दिक्षुबीजप्रतिनिधित्वेनसमंत्रंवापयेत्॥ तत्रयतइंद्रेत्यादयश्चत्वा
रोमंत्राःप्रागुक्ताः॥ ॥इतिनारायणभट्टकृतेप्रयोगरत्नेसद्योंकुरार्पणप्रयोगः॥ ॥अथाभ्युदयिकश्राद्धविधिः॥तच्चगर्भाधानादिगर्भ
संस्कारेषुजातकर्मादिष्वपत्यसंस्कारेषुअग्न्याधानादिषुश्रौतकर्मसुश्रवणाकर्मादिषुवापीकूपतडागारामाद्युद्यापनादिषुदेवप्रतिष्ठायांवा-
नप्रस्थाश्रमसन्यासस्वीकारेतुलापुरुषादिमहादानादौनवगृहप्रवेशेमहानाम्न्यादिवेदव्रतेषुराजाभिषेकशांतिकपौष्टिकेषुसर्वेषुउपा-
कर्मोत्सर्जनयोरप्येकेनवीनयोर्वातयोरन्यत्राप्येवंविधेकार्यम्॥इदमाभ्युदयिकश्राद्धंवक्ष्यमाणंचमातृपूजनमेकस्यानेकसंस्कारेष्वेकक
र्तृकेषुयुगपदुपस्थितेषुसर्वादौसकृदेवतंत्रेणाकार्यम्॥नतुप्रतिसंस्कारमावृत्त्या॥यथादैवादकृतजातकर्मादिकस्योपनयनकालेजातकर्माद्य
नुष्ठानेदेशांतरगतस्यमृतबुद्ध्याकृतौर्ध्वदेहिकस्यागतस्यपुनर्जातकर्मादिसंस्काराणांविहितानांयुगपदनुष्ठानेकर्मनाशाजलस्पर्शादीनां-

Joint project of Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

प्र.ग.र. प्रायश्चित्ततयापुनःसंस्कारणांयुगपदनुष्ठानेवा॥ तदुक्तंब्रह्मपुराणे॥गणशःक्रियमाणानांमातृभ्यःपूजनंसकृत्॥सकृदेवभवेच्छ्राद्धमा नां.श्रा
८ दौनपृथगादिषिति॥तत्राभ्युदयिकश्राद्धेकर्तव्येमानुष्योदैव्यश्चद्विविधामातरआदौपूज्याः॥तत्रमानुष्योमातरोष्टौमातृपितामहिप्रपि
तामह्यः॥मातामहीमातुःपितामहीमातुःप्रपितामहीतिषट्पितृष्वसामातृष्वसाचेति॥ब्रह्माण्याद्यास्तथासप्तदुर्गाक्षेत्रगणाधिपान्॥ब्र
ह्मण्याद्याः॥ब्राह्मीमाहेश्वरीचैवकौमारीवैष्णवीतथा॥वाराहीचतथेंद्राणीचामुंडाःसप्तमातरः॥दुर्गांक्षेत्राधिपतिंगणाधिपतिंचपूजये-
त्॥तथाकात्यायनः॥कुड्यलग्नावसोर्धाराःपंचधाराघृतेनतु॥कारयेत्सप्तवाधारानातिनीचानचोच्छ्रिताः॥गौरीपद्माशचीमेधासावित्री
विजयाजया॥देवसेनास्वधास्वाहामातरोलोकमातरः॥धृतिःपुष्टिस्तथातुष्टिरात्मदेवतयासहेति॥ आत्मदेवतात्मकुलदेवता॥आयुष्याणि
चशांत्यर्थंजपेदत्रसमाहितः॥आयुष्याणिआनोभद्राइत्यादीनि॥ततःवृद्धिश्राद्धंनवदैवत्यम्॥ पार्वणत्रयात्मकम्॥तत्रक्रममाहाश्वलाय
नाचार्यः॥मातापितामहीचैवसंपूज्याःप्रपितामही॥पित्रादयस्त्रयश्चैवमातुःपित्रादयस्त्रयः॥एतेनवार्चनीयास्युःपितरोभ्युदयेद्विजैरि
ति॥यत्तुवृद्धवसिष्ठः॥नांदीमुखेविवाहेचप्रपितामहपूर्वकम्॥नामसंकीर्तयेद्विद्वानन्यत्रपितृपूर्वकमितिस्मृत्यर्थसारश्च॥वृद्धमुख्या-
स्तुपितरोवृद्धिश्राद्धेषुभुंजतेइतितच्छाखांतरविषयकम्॥आश्वलायनानांतु॥आनुलोम्येनमात्रादिक्रमेणैव॥आश्वलायनाचार्यवचना ८
त्॥यत्तुब्रह्मपुराणे॥पितापितामहश्चैवतथैवप्रपितामहः॥त्रयोह्यश्रुमुखाह्येतेपितरःसंप्रकीर्तिताः॥तेभ्यःपूर्वेत्रयोयेतुतेतुनांदीमुखा

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com